

ἀποδεικνύεται πόσον πεπλανημένη ἦτον ἡ ἀρχικὴ γνώμη τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, εἰπούσης ὅτι τὰ φαινόμενα τοῦ ὀργανικοῦ μαγνητισμοῦ δὲν παράγονται ὑποκειμενικῶς, ἀλλ' ἀπλῶς εἶνε προϊόντα τῆς ἐξηρεθισμένης φαντασίας τῶν μαγνητιζομένων. Αἱ εἰς τὰ φυτὰ ἐκδηλούμεναι ἐνέργειαι τοῦ μαγνητισμοῦ δεικνύουσιν ἡλίου φαινότερον, ὅτι τὸ κύριον ἐνταῦθα πρόσωπον διαδραματίζει μία ἀντικειμενικὴ δύναμις, μεταγγιζομένη ἀπὸ τοῦ μαγνητιστοῦ εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ μαγνητιζομένου ἀντικειμένου. Τὸ σοφὸν ἐκείνο σωματεῖον ἐν Παρισίοις, ὅπερ πολλάκις εἶχεν ἀναγκασθῇ ν' ἀκυρώσῃ ἀργότερον πολλὰς ἀποφάνσεις του, ὥς εἶχε δημοσιεύσει μετὰ παρακαίρου σπουδῆς, δὲν εἶχε κατορθώσει καὶ τοὺς τότε συγχρόνους ν' ἀποτρέψῃ διὰ τοῦ διατάγματός του ἀπὸ τοῦ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὴν θεωρίαν

τοῦ Μεσμέρου, διότι καὶ τότε ἀκόμη εἶχεν ἀποδειχθῇ ἡ εὐαισθησία τῶν ζώων ἀπέναντι τοῦ μαγνητισμοῦ, διὰ τοῦτο δὲ ὅτε ὁ Ségur ὠμίλει ἡμέραν τινὰ μετὰ τῆς βασιλίσσης Μαρίας Ἀντουανέττας περὶ τοῦ μαγνητισμοῦ — πρᾶγμα γινόμενον τότε καθ' ὅλους τοὺς Παρισίους, — ἡ βασιλὶς εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν του ἀντέταξε τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ὅτι δηλαδὴ αἱ ἐν λόγῳ ἐπενέργειαι προέρχονται ἐκ μόνης τῆς ἐξάφους τῆς φαντασίας. Ἀλλ' ὁ Ségur ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀντίρρησην ταύτην: „Μεγαλειοτάτη! Ἐπειδὴ πολλοὶ κτηνίατροι ἐμαγγήτισαν ἵππους καὶ ἐπέτυχον ἐπ' αὐτῶν πολλὰ μαγνητιστικὰ φαινόμενα, εὐρίσκομαι εἰς ἀπορίαν, πότερον νὰ ὑποθέσω, οἱ ἵπποι ἄρ' ἔτι εἶχον πάρα πολλὴν φαντασίαν, ἢ οἱ σοφοὶ ἦσαν ἐστερημένοι αὐτῆς;“

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ.

(τέλος).

πὸ τῶν ἀκτῶν τῆς βορείου Γαλλίας διαπλέομεν ἤδη τὴν θάλασσαν τῆς Μάγχης καὶ ἀποβιβάζομεθα εἰς τὰς χλοερὰς παραλίας τῆς Ἀλβιόνος, εἰς τὴν χώραν τῶν ὠραίων λειμῶνων καὶ τῶν ἀπεράντων φυσικῶν ἀνδέρων, ὅπου αἱ πάντοτε καλῶς διατηροῦμεναι λεωφόροι καὶ τὰ καθάρια οἰκήματα προδίδουσι τὴν εὐπορίαν καὶ τὴν αὐτάρκειαν τῶν ἐν αὐτοῖς διαιωμένων ἀνθρώπων. Ἐδῶ βλέπομεν ἔμπροσθέν μας ἐργαζομένην ὄντως ὑγιᾶ καὶ δραστηρίαν φυλὴν. Εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς νεάνιδας παρατηροῦμεν εὐστάθειαν χαρακτήρος, ἀποφασιστικότητά καὶ σθένος ἀνδρικόν, πρὸς ὃ ἀνταποκρίνονται τὰ μεγάλα μέλη των, ἡ εὐθυτενὴς κεφαλὴ καὶ οἱ ζωηροὶ καὶ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ των. Ἡ μᾶλλον ὀστεώδης κατασκευὴ τοῦ σώματός των φαίνεται ἀποστεροῦσα αὐτὰς τῆς ἀπαιτουμένης περὶ τὰς κινήσεις χάριτος, ἀλλ' ἡ φύσις ἐδίδαξεν αὐτὰς νὰ μεταχειρίζονται τα μέλη των δεξιῶς καὶ νὰ ἐργάζωνται μετὰ προθυμίας καὶ καρτερικότητος. Ὁ Καλαίσιος πορθμὸς χωρίζει δύο ὅλως διόλου διαφόρους ἐθνότητας — ἐντεῦθεν μὲν τοὺς ἀπογόνους τῶν λατινικῶν φυλῶν, ἐκείθεν δὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς γερμανικῆς γενεᾶς. Αἱ κόραι τῶν ἀγγλοσαξόνων φέρουσι χοιρῶν αὐστηρὰς παρθενικότητος, εἶνε ὠραῖαι, εὐοσμοὶ καὶ διανυεῖς ὡς δροσερὰ ἐαρινὴ πρωΐα, καὶ διακρίνονται ἀπὸ τῶν κορασίδων τῶν λατινικῶν φύλων διὰ τοῦ λευκοτάτου δέρματος, τῆς χρυσῆς κόμης, τῶν μεγάλων καὶ γλαυκῶν ὀφθαλμῶν των.

Ἡ συμπεριφορὰ τῶν γυναικῶν τούτων δὲν εἶνε τὸσον ἀφελὴς καὶ ἀπροσποίητος, ὅσον ἡ τῶν γαλλίδων καὶ ἰσπανίδων· δὲν ἔχουσι τὴν ζωηρότητα ἐκείνην, τὰ εὐγλωττα ἐκείνα κινήματα καὶ τὴν ἐκφραστικότητά τοῦ προσώπου, ἥτις διακρίνει τὰς γυναῖκας τῶν νοτίων λαῶν. Ἐπίσης δὲν καταθέλγει τὸν ὑεατὴν τὸ βᾶδισμά των, οὐδὲ κινεῖ τὴν περιέργειάν του ἡ στάσις καὶ ἡ κίνησις τῶν ὤμων των. Ἀλλ' ἀντὶ ὅλων τούτων ἔχουσιν ἄλλα, μᾶλλον ἐσωτερικά, πλεονεκτήματα, μίαν ἐλκυστικὴν καὶ μυστηριώδη ἡδύτητα, ἥτις πληροὶ τὸν ψυχικόν των βίον, καὶ τοῦτο κυρίως ἀποτελεῖ τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς γερμανίδος ἀπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν. Τὴν ἰταλίδα, τὴν ἰσπανίδα καὶ τὴν γαλλίδα κα-

τορθόνομεν νὰ γνωρίσωμεν ἐντὸς σμικροῦ, ταχέως ἐμβαδύνομεν εἰς τὸν ἀπλοῦν βίον τῆς καρδίας των, μετ' ὀλίγον ὅμως παύομεν πλέον τοῦ νὰ ἐνδιαφερόμεθα περὶ αὐτῶν. Αἱ γερμανίδες ὅμως ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ ζοφερά καὶ ἀπέραντα γερμανικὰ δάση· ὅσον περισσότερον καὶ βαθύτερον εἰσχωροῦμεν εἰς αὐτά, ἄλλας τόσας ἀνακαλύψεις κάμνομεν, καταγοητευοῦσας τὰς αἰσθήσεις καὶ ἀποθαμβούσας τὰ βλέμματά μας. Ἡ ψυχὴ τῆς γερμανίδος ἐγκρύπτει ἑκατομύρια σπόρων, οἵτινες ἀναμένουσι τὴν πρώτην εὐκαιρίαν διὰ νὰ γονιμοποιηθῶσι καὶ ν' ἀναδῶσιν βλαστούς. Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶνε, ὅτι οἱ καρποὶ τῶν βλαστῶν τούτων πολλάκις δὲν εἶνε εὐχυμοὶ οὐδὲ ἔχουσιν εὐγενεῖς καὶ καλὰς ἰδιότητας, καὶ διὰ τοῦτο ἀγνοοῦμεν τίνες νὰ προτιμήσωμεν, τὰς γερμανίδας μὲ τὴν καθεύδουσαν ψυχὴν των, ἢ τὰς ἰταλίδας καὶ ἰσπανίδας μὲ τὴν πρωτότυπον χάριν καὶ τὸ ἐξωτερικῶς τέλειον κάλλος τοῦ σώματός των.

Αἱ ἀγγλίδες πρὸς τὴν ἀρετὴν ταύτην τῶν γερμανίδων κέκτηνται περιπλέον καὶ εὐστάθειαν χαρακτήρος καὶ διαύγειαν πνεύματος καὶ ὑγίειαν τοῦ τε σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, σπανίαν σχετικῶς παρὰ ταῖς λοιπαῖς γυναῖξιν. Αὐταὶ αἱ γυναῖκες ἐσκληραγωγήθησαν καὶ ἀπέκτησαν ἀνδρικὸν σθένος διὰ φρονίμου τοῦ σώματος ἀσκήσεως, δι' ἐπιμελεμένης διαίτης καὶ ἀκωλύτου ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν των χαρακτηρισμάτων. Οὐδεμίαν βλέπομεν παρ' αὐταῖς θηλυπρέπειαν, οὐδεμίαν ἀβρότητα περὶ τὰς κινήσεις, οὐδὲ ἄλλην τινὰ διαστροφὴν καὶ ἄμετρον ἐπίτασιν τῆς φυσικῆς εὐαισθησίας, ἀλλὰ μᾶλλον εὐρωστίαν καὶ ζωηρότητα, ἥτις ὅμως πολλάκις εἶνε ἀναμεμιγμένη καὶ μὲ ποίαν τινὰ ἀκαμψίαν καὶ σκληρότητα. Τὰ πρόσωπα τῶν ἀγγλίδων ἐπὶ τέλους καταντῶσιν ἐπιμήκη, εὐθύγραμμα, ἀπαθῆ καὶ οὕτως ἐξέρχονται τῶν ὀρίων τοῦ καλοῦ, δι' ἡμᾶς τοῦλάχιστον τοὺς ἐν Ἀνατολῇ ἀνατραφέντας.

Αἱ γυναῖκες τῆς Ὀλλανδίας δὲν διαφέρουσι πολὺ τῶν ἀγγλίδων, ἀλλ' εἶνε μᾶλλον εὐσωμοὶ καὶ το χρῶμα τοῦ προσώπου των εἶνε ἀβρότερον καὶ ροδινώτερον. Πρὸς τὴν φυσικὴν εὐσαρκίαν των ἀνταποκρίνεται καὶ τὸ ὕλιστικόν των ὀρμέφυτον, — θέλουσιν, ἐν ἄλλοις λόγοις, νὰ ζῶσιν ἐν δαφιλείᾳ, οὐδέποτε ρεμβάζουσιν, οὐδ' ἔχουσιν ὀνειροπολήσεις, ἢ μόνη των δὲ φροντίς εἶνε ἡ οἰκογένεια, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ εὐζωία. Ἡ ὀλλανδὴ εἶνε ἐν γένει πρότυπον οἰκοδεσπο-

ΤΥΡΟΛΙΣ.

Κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Δεφρεγγέρ.

νης — ὅπως Φρειδερίκος ὁ μέγας ἦν ὁ πρῶτος τοῦ κράτους ὑπέρτης, οὕτω καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη τοῦ οἴκου θεράπαινα. Ἡ καλλονὴ τῆς συνίσταται εἰς τὸ ἀβρότατον καὶ λευκόντον δέριμα, εἰς τὴν εὐρωστίαν καὶ ἀλκὴν τῶν τελείως ἀνεπτυγμένων μελῶν τῆς, καὶ εἰς τὴν ἀπλότητα καὶ εἰλικρίνειαν τῆς ψυχῆς, ἀντικατοπτριζομένην εἰς τοὺς μεγάλους, διαυγεῖς, στρογγύλους καὶ γλαυκοὺς ὀφθαλμούς τῆς.

Ἀκριβῶς ἀντίθετοι πρὸς τὰς φιλοπόνους καὶ εὐσάρκους γυναῖκας τῆς Ὀλλανδίας εἶνε αἱ κόραι τῆς Σκανδιναυικῆς χερσονήσου καὶ ἰδίᾳ τῆς Σουηδίας. Τὸ χρώμα τῶν εἶνε ὑπεράγαν διαυγές, τὸ ἀνάστημά τῶν βραδινὸν καὶ εὐλύγιστον, οἱ ὦμοι συχνάκις συμπεπιεσμένοι, ἀβρὰ καὶ λεπτοφυῆ τὰ ἄλλα μέλη, ἐν ᾧ ἅφ' ἐτέρου τὸ πνεῦμά τῆς ἔχει ζωηρότητα, εὐκίνησιαν καὶ ἐτοιμότητα, ὅπως ξένην καὶ ἄγνωστον εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τῆς Γερμανίας, ἡ ἐμφάνισις τῶν περιβάλλεται, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ ποιητικῆς τιнос αὔρας, στερεῖται ὅμως τῆς προσηκούσης βαθύτητος καὶ δυνάμεως. Τοῦτο δεικνύει καὶ ἡ ἐξωτερικὴ τῶν ὄψεις, ἥτις παρ' ὅλην τὴν χάριν, τὴν διαύγειαν καὶ τὴν λεπτοφυΐαν, δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐμπούνη εἰς τὸν παρατηρητὴν θετικὴν τινα ἐντύπωσιν. Ἡ ἔλλειψις αὐτῇ ἀναπληροῦται ὅμως, διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς εὐστροφίας τῶν κινήσεων, διὰ τῆς πνευματώδους ζωηρότητος καὶ τῆς ποιητικῆς ἐκείνης χροιᾶς, ἥτις παρέχει εἰς τὴν σουηδὴν ἔκτακτα καὶ ἀκαταμάχητα θέλγητρα. Χαρακτηριστικὸν εἶνε τὸ πρόσωπον τῶν γυναικῶν τούτων, ὧν οἱ διαυγεῖς ὀφθαλμοὶ ἐκπέμπουσι φωσφορίζοντας σπινθῆρας, αὕτη ὅμως ἡ ἰδιορρυθμία τοῦ ἐθνικοῦ τῶν τύπου παραδόξως δὲν δεσμεύει τὰς αἰσθήσεις τῶν ξένων, καίτοι πάντες θαυμάζουσι τὴν καλλονὴν τῶν γυναικῶν τῆς Σκανδιναυίας.

Ἐνταῦθα ἔπρεπε νὰ παράσχωμεν ὀλίγας σημειώσεις καὶ περὶ τῶν γυναικῶν τῆς Γερμανίας, ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο ἤδη βραχεῖα μνεία. Ἀλλ' εἶνε προτιμώτερον νὰ παρέλθωμεν ταύτας ἐν σιγῇ, διότι πολλὰ ἤδη ἐγράψαν περὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀναγνώσται μας θὰ γνωρίζουσιν ἴσως τὰς παραβολὰς καὶ τὰς συγκρίσεις, αἵτινες ἔγιναν ὑπὸ διαφόρων μεταξὺ γαλλίδων καὶ γερμανίδων. Πάντες ἐπῆνεσαν καὶ ἐξεθείασαν τὰς συμπατριώτιδας τοῦ Γκαίτε καὶ ἀπέδωκαν εἰς αὐτὰς προτερήματα, τὰ ὅποια ἡμεῖς δυστυχῶς δὲν κατωρθώσαμεν ν' ἀνακαλύψωμεν. Αἱ γερμανίδες εἶνε ἐν γένει ψυχραὶ, ἀπαθεῖς, ὑπολογίζουσιν ὡς ἔμποροι ἢ ὡς λαχανοπῶλαι, εἶνε φλύαροι εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν καὶ τὰ σωματικά τῶν θέλγητρα, ὅσον καὶ ἂν ἦνε ἐνίοτε ἀκαταμάχητα, δὲν δύναται νὰ κρατήσωσιν αἰετοῦ δέσμιον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ θαυμαστοῦ τῶν. Ἀξιοθαύμαστος εἶνε ἡ ἀφέλεια καὶ εὐπιστία τῶν, ἀνωτέρα δὲ παντὸς ἐπαίνου ἡ οἰκονομία καὶ ἡ φειδώ, μεθ' ἧς ζῶσι καὶ ἐνδύονται, ἀποφεύγουσαι πᾶσαν πολυτέλειαν, πᾶσαν περιττὴν δαπάνην καὶ μὴ ὑποκείμεναι, ὅσον αἱ ἄλλαι γυναῖκες, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παντοκράτορος συμμοῦ. Ὅπως ἀντίθετοι πρὸς τὰς γερμανίδας καὶ ἄσπονδοι ἐχθραὶ τῶν εἶνε αἱ πολωνίδες, αἵτινες καίτοι κατὰ τὴν συμμετρίαν καὶ τὴν ἀρμονικὴν κατασκευὴν τοῦ σώματός τῶν δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῶσιν ὡραῖαι, ἐν τούτοις „τρελλαίνουσι“ τοὺς ἄνδρας καὶ κινεῖσι διὰ τῆς διαβολικῆς τῶν ὡραιότητος τὸν φθόνον ὅλων τῶν ἄλλων γυναικῶν· τὸ ἀσύμμετρον πρόσωπον μὲ τὰς προεξεχούσας γνάθους, μὲ τὰ ἐρυθρὰ καὶ σφριγῶντα χεῖλη, τὴν ὠχρὰν ὄψιν, τοὺς φαιοὺς καὶ πολλάκις ἐρεβώδεις καὶ ἀκινήτους ὀφθαλμοὺς παρέχει εἰς αὐτὰς δαιμονικὴν ὄντως μαγείαν, εἰς ἣν οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιστῇ. Ὁμοιάζουσι πρὸς ἐρωτύλους δαίμονας, ἀκορέ-

στας ἀπορροφῶντας τὴν ψυχὴν μας, ἔχουσι δ' εὐστροφίαν ἀπερίγραπτον περὶ τὰς κινήσεις, τὰς φλόγας τῆς κολάσεως εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δύναμιν τίγρεων, — ἐν γένει εἶνε γυναῖκες πλήρεις θελγήτρων, ὅφ' ὥς δύνανται νὰ ὑποταχθῶσιν ὅλαι αἱ ἐθνότητες· ἀλλ' ἅφ' οὗ ὅμως ἀπορροφήσωσι τὴν ψυχὴν μας, ρίπτουσιν ἡμᾶς μακράν τῶν ὡς λεμόνιον, ἅφ' οὗ ἐξέθλιψαν τὸν χυμόν. Ἐχουσιν ὑψηλὴν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ λίαν ἐγωϊστικὴν ψυχὴν, ἐγωϊστικὴν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φανατικωτάτῃ φιλοπατρίᾳ τῶν ὅσον προθύμως δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ὑπὲρ μιᾶς ιδέας καὶ νὰ θυσιάσθωσι χάριν αὐτῆς, ἄλλο τόσο ἐκλόγως παραδίδονται εἰς τὴν ἐσχάτην κουφότητα καὶ φιληδονίαν. Αἱ πολωνίδες δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅπως δῆποτε ὡς περίεργα καὶ μυστηριώδη αἰνίγματα τοῦ γυναικείου κόσμου τῆς Εὐρώπης.

Μᾶλλον ἀμβλείας ἔχουσι τὰς αἰσθήσεις τῶν αἰ ῥωσίδες, εἶνε θετικώτεροι, δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς σφίγγας, ὡς αἱ Πολωνίδες, τὸ πρόσωπον καὶ ἡ κατασκευή τοῦ σώματός τῶν εἶνε πλατυτέρα, μᾶλλον ὀγκηρά, ὁ νοῦς τῶν ἐκπέμπει ὀλιγωτέρας φλογεράς ἀκτῖνας καὶ δι' αὐτὸ εὐκόλως δύνανται νὰ διακριθῶσιν ἀπὸ τῶν συγγενῶν τῶν πολωνίδων. Τὸ κάλλος τῶν εἶνε κανονικώτερον, στερεῖται ὅμως τοῦ ἐλκυστικοῦ ἐκείνου γοήτρου, τῆς μαγείας ἐκείνης, δι' ἧς τὸ κάλλος τῆς πολωνίδος δεσμεύει τοὺς λατρευτάς του. Ἡ πολωνὶς περιφρονεῖ τὰς οἰκιακὰς ἀρετάς, οὐδὲ γνωρίζει ἐνίοτε, ἂν ἡ οἰκοδόποινα ὀφείλῃ νὰ ἔχῃ καθήκοντα, ἐν ᾧ ἡ ῥωσὶς παρίσταται ἡμῖν ὡς ἐργατικώτερα οἰκοδόποινα καὶ φρονιμώτερα μήτηρ, τρέφουσα τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ κόσμος τῆς συνίσταται εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν καὶ εἰς τὰ κατὰ τὸν ἰδίον τῆς οἶκον.

Ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας, ὡς ὁμοδόξου ἡμῖν χώρας, δὲν ἔχομεν σκοπὸν ν' ἀποπλανηθῶμεν εἰς μακρυνὰ ταξείδια, οὔτε ἔχομεν καιρὸν πολὺν νὰ δαπανήσωμεν πρὸς ἐξέτασιν τῶν γυναικῶν τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Ἀσίας. Φρονιμώτερον εἶνε, νομίζομεν, νὰ παραβλέψωμεν τὸ διφορούμενον γένος τῶν ῥουμανίδων, τὰς ἀγνώστους εἰσέτι γυναῖκας τῆς Βουλγαρίας καὶ νὰ κατέλθωμεν ἐπὶ τέλους εἰς ἐκεῖνον τὸν κόσμον, ὁποῦθεν, ἐὰν εἴχομεν ὀλίγον, καὶ δίκαιον, ἐγωϊσμόν, ἔπρεπε ν' ἀρχίσωμεν τὴν περιγραφὴν μας. Αἱ καλαὶ ἑλληνίδες θὰ παράσχωσιν ἡμῖν συγγνώμην, διότι ἐφοβήθημεν τὰς κινδυνώδεις ὑφάλους τῆς μεροληψίας καὶ δὲν ἐτολμήσαμεν νὰ εἰπώμεν οὔτε κἀν λέξιν περὶ αὐτῶν. Ὁ γάλλος θεωρεῖ τὰς γαλλίδας ὡς τὰς πρῶτας γυναῖκας τοῦ κόσμου κατὰ τε τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς ἀρετάς, τὸ ἴδιον κηρύττει καὶ ὁ ἀγγλος ὑπὲρ τῶν ἀγγλίδων, ὁ ἰταλὸς ὑπὲρ τῶν ἰταλίδων καὶ ὁ γερμανὸς ὑπὲρ τῶν γερμανίδων του, φυσικὸν ἐπομένως θὰ ἦτο καὶ ἡμεῖς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ εἰπώμεν, αἱ ἑλληνίδες εἶνε τὰ τελειότατα ἐπὶ γῆς γυναικεῖα πλάσματα καὶ σὺν τῇ δηλώσει ταύτῃ νὰ ταῖς ἐγχειρίσωμεν τὴν δάφνην τῆς καλλονῆς. Ἀλλ' ὄχι· τὸ νομίζομεν προτιμώτερον, ὅσον καὶ ἂν ἡμεῖς ἐνθουσιασμένοι ὑπὲρ τῶν γυναικῶν τῆς πατρίδος μας, νὰ μὴ στέψωμεν ἀκόμη τὴν περικαλλὴ κεφαλὴν τῶν, ἕως οὗ πεισθῶμεν, ὅτι ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποσκορακίσωσι μικρὰς τινας ἑλλείψεις, τὰς ὁποίας ἡμεῖς, ὡς τυφλώττοντες ἐκ τῆς πρὸς αὐτὰς ἀγάπης καὶ συμπαθείας, δὲν παρετηρήσαμεν, ἠκούσαμεν ὅμως νὰ λέγωνται παρ' ἄλλων ἀνθρώπων. Καὶ νὰ εἰπώμεν μὲν τὴν ἀλήθειαν, ἡμεῖς μέρος τῶν νομιζομένων τούτων ἐλλείψεων, τὸ θεωροῦμεν μᾶλλον ἀναγόμενον εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀρετῶν, τὰ ὁποίας ἐκάστη ἑλληνὶς ἔχει, καὶ αὗται εἶνε, ὅτι ἔχει πολλὴν καρδίαν, αἰσθάνεται βαθέως καὶ εὐκόλως παραδίδεται εἰς ῥεμβασμούς, πάσχει, μὲ ἄλλους

λόγους, τὴν ψυχὴν, ὡς ἡ δυστυχὴς ἡμῶν πατρίς, ἥς εἶνε ἡ ἀκραιφνεστέρα ἀντιπρόσωπος, καὶ ἡ βεμβώδης καὶ μελαγχολικὴ αὐτὴ ἰδιοφυΐα τῆς ἑλληνίδος γυναικὸς ἐξασθενεῖ τὴν δύναμιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν παρεμποδίζει νὰ ἐπιδείξῃ τὰς ἄλλας τῆς ἀρετᾶς, — αὐτὴ ἡ ὑπερεκχειλίζουσα ἀρετὴ καὶ ὡραιότης τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος τὴν δεσμεύει κατὰ τινὰ τρόπον καὶ δὲν τὴν ἀφίνει νὰ φανῇ εἰς τὸν κόσμον, καθ' ὃν τρόπον παρουσιάζονται αἱ γείτονες ἰταλίδες Αὐτὰς τὰς ἐλλείψεις, καθὼς εἶπομεν, ἡμεῖς τὰς θεω-

ροῦμεν μᾶλλον ἀρετὰς, τὸ μόνον ὁμῶς, ὅπερ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὡς χρῆζον προσοχῆς, εἶνε ὅτι αἱ ἑλληνίδες πάρα πολὺ ὀλίγον ἀσκοῦσι τὸ σῶμά των, πάρα πολὺ ὀλίγον ἐργάζονται διανοητικῶς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς διανοίας των, ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ γίνε-ται, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ καταλάβωσι τὴν πρώτην βαθμίδα μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ κόσμου γυναικῶν κατὰ τε τὰς ἀρετὰς τῆς ψυχῆς καὶ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ σώματος.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

III.

Τὸ πρᾶγμα ἐπηλήθευσε· μόλις τὴν ἐπαύριον πρὸ μεσημβρίας ἠνοίχθη ἡ πινακοθήκη καὶ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων εἰσῆλθε μὲ τὸ σταθερὸν ἐκεῖνο καὶ μεγαλοπρεπὲς βῆμά του ὁ Δὸν Πέτρος, ἀντιπαρῆλθε τὴν μακρὰν τῶν εἰκόνων σειρὰν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, ὅπου ἀνέκειτο ἡ εἰκὼν τῆς γυναικὸς μὲ τὸν πτερωτὸν πῖλον. Ἐστενοχωρήθη ὀλίγον ἅμα ἰδὼν κατελιγμένην ἤδη τὴν πρὸ τῆς εἰκόνος θέσιν, ὡς μὴ δυνάμενος μόνος, κατὰμονος νὰ ἐπεξεργασθῇ αὐτὴν χαρακτῆρα πρὸς χαρακτῆρα, τοῦθ' ὅπερ τόσον εὐχαρίστως ἤθελε κάμει. Νέος τις κύριος Ἰσπανοῦ ἐμπροσθεν αὐτῆς, ἐπὶ μακρὸν ἠτένιζε καὶ αὐτὸς τὴν εἰκὼνα ἐκείνην, κατόπιν προύχοντι εἰς ἐν τῆς στοᾶς παράθυρον καὶ ἔβλεπεν ἔξω τὸν δρόμον τῶν συννέφων, κατόπιν πάλιν ἤρχετο πρὸ τῆς εἰκόνος. Αὐτὸ ἐπείραξε τὸν γέροντα, ἀλλὰ . . . ἔπρεπε νὰ ὑπομείνῃ.

Προέβαινε λοιπὸν κατωτέρω ὡσεὶ θέλων νὰ καταγείνῃ μὲ ἄλλας εἰκόνας, ἀλλ' ἐξ ὀλοκλήρου κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας τῆς πρὸς τὴν εἰκὼνα ἐκείνην λατρείας τοῦ ἔστραψε καθε στιγμὴν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἀκόμη καὶ τώρα δὲν εἶχε παραμερίσει ἐπὶ τέλους ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀλλ' αὐτὸς Ἰσπανοῦ ἐκεῖ ὡς στῆλος βεβουλισμένος εἰς ρεμβασμούς. Ὁ Ἰσπανὸς ἐβῆκεν ἐπίτηδες διὰ νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ ἀπὸ τοῦ μακροῦ ὄνειρόν του, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθει νὰ ὄνειροπολῇ· ἔπειτα ἔξυσεν ὁ Ἰσπανὸς τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός, ἀλλ' ὁ νέος ἄπαξ μόνον ἀπέσπασε τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τῆς εἰκόνος, περιέφερε τὸ ὄραϊον βλέμμα του ἀορίστως εἰς τὰ πέραν καὶ ἐπὶ τοῦ γέροντος καὶ προσηλώθη πάλιν εἰς τὴν θεάν τῆς εἰκόνος.

„San Pedro! San Jago di Compostella!“ ἐψιθύρισε γογγύζων ὁ γέρων, „τί πληκτικὸς καὶ εὐθήνης ἐρασιτέχνης εἶνε αὐτός!“ Περίλυπος ἐγκατέλιπε τὸ δωμάτιον καὶ τὴν πινακοθήκην, διότι ἡσθάνετο πᾶσαν ἀπόλαυσιν ἀφαιρεθεῖσαν σήμερον διὰ τῆς δυσθυμίας καὶ ἀγανακτήσεως. Προτιμότερον ὁμῶς ἔαν ἔμενε, διότι τὴν ἐπαύριον ἡ πινακοθήκη ἦτο κλειστὴ καὶ ἦν ἐπομένως ἰναγκασμένος νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ὅλας ὥρας μέχρις οὗ προσέλθῃ εἰς τὴν εἰκὼνα, δι' ἣν τόσον εἶχεν ἐνδιαφέρον. Πρὶν λοιπὸν οἱ κώδωνες τῆς μητροπόλεως σημάνωσι τὴν δωδεκάτην τῆς μεσημβρίας ὥραν ἀνέβαιναν ἤδη οὗτος μετ' ἀξιοπρεπεῶς σπουδῆς τὴν κλίμακα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν πινακοθήκην, διηυθύνθη πρὸς τὸ γνωστότατον αὐτῷ διαμέρισμα, καὶ ἐπέτυχεν! Ἦτον ὁ πρῶτος, ἦτο μόνος, καὶ ὀλομόναχος ἡδύνατο νὰ βλέπῃ.

Προέβλεπεν ἐπὶ μακρὸν τὴν γυναῖκα ἐκείνην διαρκῶς καὶ ἐπλήρου τοὺς ὀφθαλμούς του ἐνίοτε ἐν δάκρυ, καταλειβόμενον δι' ἐλαφροῦς τῶν βλεφαρίδων ἐπιψαύσεως καὶ ἐψιθύριζε σιγαλῶς „ὦ Λαύρα!“ Αἰφνης προσέβαλε λίαν εὐκρινῶς τὴν ἀκοήν του στεναγμός, προσερχόμενος ἐκ τῶν ὀπισθεν, ὅπου καὶ ἐστράφη ἐκπληκτος ὁ γέρων καὶ εἶδε τὸν προχθεσινὸν νεανίαν πάλιν ἐκεῖ πλησίον του καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν εἰκὼνα ἀναβλέποντα. Δυσθυμῶν διὰ τὴν νέαν ταύτην τῶν ὀνειρῶν του διακοπὴν κατένευσεν τὴν κεφαλὴν κατὰ τρόπον τυπικῆς φιλοφρονήσεως, ὁ νεανίας ἀνταπεκρίθη μετὰ μείζονος φιλοφρονήσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ὡς καὶ ὁ Ἰσπανὸς ὑπερηφάνως. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐπεθύμει ὁ τελευταῖος νὰ περιμείνῃ μέχρις οὗ ἀπομακρυνθῇ ὁ περιττός ἐκεῖνος γείτων, ἀλλὰ μάτην ἐδοκίμασε τοῦτο καὶ ἐξεπλάγη ὅτε μετ' ὀλίγον εἶδε τὸν νεανίαν λαμβάνοντα κάθισμα καὶ καθεζόμενον ὀλίγα πρὸ τῆς εἰκόνος βήματα πρὸς ἀνετωτέρα, ὡς ἔδει, καὶ ἡσυχωτέρα αὐτῆς θέαν.

Ὁ αὐθάδης! ἐψιθύρισε γογγύζων ὁ Δὸν Πέτρος „ἴσως μάλιστα αὐτὸς θέλει νὰ χλευάσῃ τὴν πολιάν μου κεφαλὴν“. Καὶ ἀφῆκε τὸ δωμάτιον βαρυθυμότερος ἢ προχθές.

Εἰς τὸν προθάλαμον συνήντησε τυχαίως ἓνα πῶν ἰδιοκτητῶν τῆς πινακοθήκης, ὃν καὶ ἠγχορίστησεν ἐγκαρδίως διὰ τὴν παρεχόμενην αὐτῷ ἐκ τῆς ἐλευθέρως καὶ συχνῆς τῶν εἰκόνων ἐπισκέψεως ἀπόλαυσιν, δὲν ἠδυνήθη ὁμῶς νὰ κρατηθῇ καὶ νὰ μὴ παραπονεθῇ ὀλίγον διὰ τὸν νεαρὸν ἐκεῖνον ταραξίαν. „Παρητηρήσατε ἴσως, κύριε, εἶπε, ὅτι μία πρὸ πάντων ἐκ τῶν ὑμετέρων εἰκόνων μὲ ἔλκει· ὑπερβολικὸν ἔχω δι' αὐτὴν ἐνδιαφέρον, ἔχει σημασίαν τινὰ δι' ἐμὲ ἡ εἰκὼν ἐκείνη, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκφράσω διὰ λόγων. Πάντοτε ἡρχόμην, ἐφ' ὅσον ἐπετρέπετό μοι ἀπὸ μέρους Σας, διὰ νὰ θεωρῶ αὐτὴν τὴν εἰκὼνα καὶ ἦτο ἡ μόνη μου χαρὰ νὰ τὴν βλέπω ἀνενόχλητος, διότι τὸ πλῆθος δὲν περιδιαβά-ζει ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ κάτω ἀλλὰ, φαντασθῆτε, ἓνας νέος, ἓνας κακὸς ἄνθρωπος μὲ παρεμόνευσε, καὶ τώρα ἔρχεται πάντοτε ὁσάκις καὶ ἐγὼ ἔρχομαι, καὶ μένει, καὶ εἰς τὸ πείσμα μου μένει αὐτοῦ ὀλοκλήρους ὥρας πρὸ τῆς εἰκόνος, ἡ ὁποία βέβαια διόλου δὲν τὸν ἐνδιαφέρει.“

Ὁ κύριος ὑπεμειδίασεν, ἐννοήσας ἀναμφιβόλως ποῖον ὑπαινίσσετο ὁ γέρων ὡς δυνάμενον νὰ ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν του, καὶ εἶπεν „ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον δὲν δύναμαι νὰ διακαιώσω τὰ παράπονά Σας, διότι, φαίνεται, ἡ εἰκὼν ἐξ ἴσου πολὺ ἐνέχει ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν νέον ἐκεῖνον κύριον, ἀφοῦ δὲν εἶνε πρώτη φορὰ, καθ' ἣν μένει πρὸ αὐτῆς διαρκῶς.“

— „Πῶς τοῦτο; Ποῖος εἶνε λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;“

— „Εἶνε κάποιος κύριος Φρέβεν, ἔχων καὶ τίτλον εὐγε-